

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ**

Кафедра востоковедения

КРАСЬКО
Алексей Сергеевич

**ОСОБЕННОСТИ СТИЛИСТИЧЕСКОЙ ДИФФЕРЕНЦИАЦИИ
СИНОНИМОВ В ПЕРСИДСКОМ ЯЗЫКЕ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат филологических
наук
Н. А. Снигир

Допущена к защите

«___» _____ 2024 г.

Зав. кафедрой востоковедения

кандидат исторических наук, доцент В. Р. Боровой

Минск, 2024

Ключевые слова: СТИЛИСТИКА, СТИЛИ РЕЧИ, СТИЛИ ОБЩЕНИЯ, СТИЛИСТИЧЕСКИЕ СИНОНИМЫ, СИНОНИМИЧЕСКИЕ РЯДЫ, ЧАСТИ РЕЧИ, ЛИНГВИСТИЧЕСКИЕ КОРПУСЫ

Объект исследования: стилистические синонимы в персидском языке.

Предмет исследования: специфика стилистической дифференциации персидских синонимов в рамках грамматических классов глаголов, прилагательных, существительных, наречий, местоимений, числительных, союзов, предлогов, частиц, междометий.

Цель работы: определить особенности стилистической синонимии в персидском языке.

Методы исследования: описательный, компонентный и дефиниционный анализы, индукция, метод выборки материала через лингвистический корпус.

Умение правильно выбрать языковые средства в зависимости от ситуации, собственного положения, статуса собеседника, формата общения и других факторов отличает грамотного человека. Изучением того, какие языковые средства употребляются в зависимости от контекста, занимается стилистика. Значимое место в стилистике занимает синонимия, так как синонимы могут быть показателями разных стилей. Персидский язык обладает богатейшим словарным запасом. Слова, различные по своему происхождению (исконные и заимствованные из иностранных языков), но схожие по смыслу заняли своё место в рамках одной языковой системы и, как правило, приобрели отдельные характеристики, которые позволяют их дифференцировать. Одной из них является стилистическая окраска.

В работе была изучена стилистическая синонимия в персидском языке, выявлены её особенности и зафиксированы закономерности. Результаты исследования имеют практическое значение, так как выделенные закономерности послужат ориентиром для того, чтобы корректно употреблять языковые единицы в соответствии с их значением и свойственными им особенностями.

Результаты дипломной работы могут быть использованы в теории и практике перевода, в качестве наглядного материала для обучения персидскому языку, а именно стилям языка и стилям общения, корректному употреблению синонимических единиц.

Автор подтверждает достоверность материалов и результатов дипломной работы, а также самостоятельность её выполнения.

РЭФЕРАТ

Структура дыпломнай работы: уводзіны, дзве главы, трыццаць тры таблицы, заключэнне, спіс крыніц з сарака дзевяці пазіцый і дзесяць дадаткаў. Агульны аб'ём работы склаў шэсцьдзясят старонак.

Ключавыя словы: СТЫЛІСТЫКА, СТЫЛІ ГУТАРКІ, СТЫЛІ СТАСАВАННЯ, СТЫЛІСТЫЧНЫЯ СІНОНІМЫ, СІНАНІМІЧНЫЯ РАДЫ, ЧАСЦІНЫ МОВЫ, ЛІНГВІСТЫЧНЫЯ КОРПУСЫ.

Аб'ект даследвання: стылістычныя сінонімы ў пярсідскай мове.

Прадмет даследвання: спецыфіка стылістычнай дыферэнцыяцыі пярсідскіх сінонімаў ў рамках граматычных класаў дзеясловаў, прыметнікаў, назоўнікаў, прыслоўяў, займеннікаў, лічэбнікаў, злучнікаў, прыназоўнікаў, часціц і выклічнікаў.

Мэта работы: вызначыць асаблівасці стылістычнай сінаніміі ў пярсідскай мове.

Метады даследвання: апісальны, кампанентны і дэфініцыйны аналізы, індукцыя, метады выбаркі матэрыялу праз лінгвістычны корпус.

Веданне таго, які моўныя сродкі лепей скарыстаць у залежнасці ад сітуацыі, уласнага становішча, статуса суразмоўніка, фармата стасавання і іншых фактараў вылучае пісьменнага чалавека. Вывучэннем таго, якія моўныя сродкі ўжываюцца ў залежнасці ад кантэкста, займаецца стылістыка. Значнае месцы ў стылістыке займае сінанімія, бо сінонімы могуць быць паказчыкамі розных стыляў. Пярсідская мова на працягу гісторыі свайго развіцця назбірала багаты лексічны фонд. Гэтаму спрыялі як натуральныя працэсы эвалюцыі пярсідскіх словаў, так і блізкія кантакты з мовамі суседзяў (арабскай, турэцкай), а з XIX ст. з еўрапейскімі мовамі (ангельскай, французскай і інш.) Словы, якія адрозніваюцца па сваім паходжанні, але маюць блізкія значэнні ўвайшлі ў склад адной моўнай сістэмы і, як правіла, набылі асобныя характарыстыкі, які дазваляюць іх дыферэнцыраваць. Адной з іх з'яўляецца стылістычная афарбоўка.

У працы была даследвана стылістычная сінанімія ў пярсідскай мове, вылучаныя яе асаблівасці і зафіксаваныя заканамернасці. Рэзультаты даследвання маюць практычнае значэнне, бо сфармуляваныя заканамернасці могуць з'яўляцца арыенцірам для таго, каб карэктна ўжываць моўныя адзінкі ў адпаведнасці з іх значэннем і ўласцівымі ім асаблівасцямі.

Рэзультаты дыпломнай работы могуць быць скарыстаныя ў тэорыі і практыке перакладу, навучэнні пярсідскай мове, а іменна моўным стылям і іх стасавання, карэктнаму ўжыванню сінанімічных адзінак.

Аўтар падцверджае пэўнасць матэрыялаў і рэзультатаў дыпломнай працы, а таксама і самастойнасць яе выканання.

ABSTRACT

The structure of the thesis: introduction, two chapters, thirty three tables, conclusion, list of sources, including forty nine positions, and ten appendices. In total the thesis consists of sixty pages.

Key words: STYLISTICS, SPEECH STYLES, COMMUNICATION STYLES, STYLISTIC SYNONYMS, SYNONYMIC SETS, PARTS OF SPEECH, LINGUISTIC CORPS

Object: stylistic synonyms in the Persian language.

Subject: the specifics of stylistic differentiation of Persian synonyms within the grammatical classes of verbs, adjectives, nouns, adverbs, pronouns, numerals, conjunctions, prepositions, particles, interjections.

Objective: to determine the specific features of the stylistic synonymy in the Persian language.

Research methods: descriptive, component and definitional analyses, induction, method of sampling material from a linguistic corpus.

What distinguishes a literary person is the ability to choose the right language means depending on the situation, one's own position, the status of the counterpart, the format of communication and other factors. And stylistics studies the linguistic means by their differences in usage depending on the context. Synonymy plays a significant role in stylistics, since synonyms can be indicators of different styles. Throughout the history of its development, the Persian language has accumulated a rich vocabulary. That was a result both of the natural evolutionary processes of Persian words and close contact with the languages of neighbouring peoples (Arabic, Turkish), and later from the 19th century. with European languages (English, French, etc.). Words that are different in origin, but similar in meaning, took their place within the same language system and, as a rule, acquired some characteristics that allow them to be differentiated. One of them is difference in their stylistic usage.

Within the thesis were analysed the stylistic synonymy in the Persian language, identified its features and record patterns. The results of the study are of practical importance, since the identified patterns will serve as a guide for the correctly usage of the language units in accordance with their meaning and their inherent specifics.

The results of the thesis can be used in the theory and practice of translation, as a visual material for teaching the Persian language, namely linguistic styles and communication styles, and the correct usage of synonyms.